

افت شاخص کل بورس تهران

شاخص کل بورس اوراق بهادار در پایان معاملات دیروز ۱۴ هزار و ۸۷۰ واحد کاهش به رقم یک میلیون و ۴۱۳ هزار و ۴۵۴ واحد رسید. همچنین شاخص کل هم‌وزن با کاهش ۴ هزار و ۶۱۹ واحدی به رقم ۴۳۶ هزار و ۵۲۹ واحد رسید. دیروز معامله‌گران بورس تهران بیش از ۱۲/۴ میلیارد برگه سهام، به ارزش ۱۳ هزار و ۸۶۶ میلیارد تومان دادوستد کردند. در پایان معاملات دیروز، ارزش بازار بورس تهران به بیش از ۵ میلیون و ۶۰۸ هزار میلیارد تومان رسید.

رهبان انقلاب برای دومین بار در ماه جاری بر راهبرد «خنثی‌سازی» به جای «رفع» تحریم‌ها تأکید کردند

علاج واقعی تحریم

بودجه مبتنی بر منابع پایدار و بدون اتکا به درآمدهای وابسته به رفع تحریم، راهکار خنثی‌سازی تحریم‌هاست

گروه اقتصادی، رهبر حکیم انقلاب برای دومین بار در ماه جاری بر راهبرد خنثی کردن تحریم‌ها و قوی شدن در حوزه اقتصاد تأکید کردند. حرکت در راستای این راهبرد، جز از راه تنظیم بودجه‌ای متکی بر ظرفیت‌های داخلی و درآمدهای پایدار، در کنار گسستن از درآمدهای متأثر از قدرت‌های خارجی مانند نفت نیست.

به گزارش «وطن امروز»، دیروز بار دیگر مقام معظم رهبری در اظهارات‌شان بر راهبرد خنثی کردن تحریم‌ها و قوی شدن در حوزه اقتصاد تأکید کردند. ایشان با بیان این واقعیت که «رفع تحریم به دست دشمن است اما خنثی‌سازی آن به دست خودمان است»، گفتند: «بنابراین باید بیش از آنکه به فکر رفع تحریم باشیم، بر خنثی کردن آن تمرکز کنیم». حضرت‌ایت‌الله‌العظمی‌خامنه‌ای خطاب به مسؤولان گفتند: «اگر بتوان با روش درست، عاقلانه، ایرانی-اسلامی و عزتمندانه تحریم‌ها را برطرف کرد، باید این کار را انجام داد اما تمرکز عمده باید بر خنثی‌سازی

تحریم‌ها باشد که ابتکار آن به دست شمامست». ایشان تأکید کردند: «باید در همه عرصه‌ها از جمله اقتصاد، علم و فناوری و دفاعی قوی شویم، چون تا قوی نشویم، دشمنان از طمع، تعرض و تجاوز دست نخواهند داشت».

پیش‌تر ایشان چهارم آذرماه هم این راهبرد را مورد تأکید قرار داده و گفته بودند: «البته ما مسیر رفع تحریم را یک بار امتحان و چند سال مذاکره کردیم اما به نتیجه‌ای نرسیدیم». رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به مسیر غلبه بر تحریم‌ها و بی‌اثر کردن آن گفتند: «این مسیر ممکن است در ابتدای کار، سختی‌ها و مشکلاتی داشته باشد اما

خوش‌عاقبت است». ایشان خاطرنشان کردند: «اگر با تلاش و ابتکار و با سینه سپر کردن در مقابل مشکلات

بتوانیم بر تحریم‌ها غلبه کنیم و طرف مقابل بی‌اثر شدن تحریم‌ها را ببیند، بتدریج دست از تحریم بردارد». این گزاره بارها هم توسط ایشان و هم کارشناسان اقتصادی پیش از این مطرح شده بود.

با واکاوی مشکلات اقتصادی کشور به این نتیجه می‌رسیم بیش از تحریم‌ها، معطل نگه داشتن اقتصاد برای رفع تحریم‌ها باعث پدیدار شدن شرایط کنونی شده است. مادامی که راهبرد اصلی دولتمردان رفع تحریم‌ها باشد، اساسا گام موثرتری در جهت توانمندسازی داخلی برداشته نخواهد شد

البته برداشته شدن تحریم‌ها یک اتفاق مناسب و بسیار خوشحال‌کننده است اما مادامی که محقق نشده، باید اولویت بر قوی شدن داخلی باشد

در غیر این صورت حتی در صورت رفع تحریم‌ها احتمال ضربه‌پذیری اقتصاد کشور همواره وجود خواهد داشت و کشور در شرایط شرطی قرار می‌گیرد.

تقارن زمانی تأکید ویژه رهبری بر افزایش توان داخلی در حوزه اقتصاد با روزهای بررسی لایحه بودجه که به نوعی نقشه سیاسی و اقتصادی کشور را در سال آتی مشخص می‌کند، حاوی پیام روشنی است؛ اینکه بودجه باید بدون آمل، آرزو و خوشبینی به رفع تحریم‌ها تنظیم شود. دولت در لایحه بودجه خود باید تصمیم بگیرد می‌خواهد دوباره در پارادایم رفع تحریم‌ها حرکت کند یا به دنبال خنثی‌سازی آنهاست.

مسئله معطوف کردن ۵۰ درصد منابع بودجه به فروش نفت را که به طور مستقیم نیازمند مذاکرات و همراهی کشورهای غربی است، نمی‌توان راهبرد خنثی کردن تحریم‌ها قلمداد کرد.

نباید فراموش کرد تسهیلی که پس از توافق برجام برای کشور محقق شد و دولتمردان علاقه وافری به بازخوانی روزهای به زعم خود شیرین سال‌های ۹۵ و ۹۶ دارند، صرفا معطوف به فروش نفت بود و جالب‌تر آنکه فشاری هم که پس از خروج آمریکا از برجام بر اقتصاد کشور وارد آمد، به دنبال مسدودی مسیرهای صادراتی نفت و بلوکه ارزهای حاصل از صادرات نفت بود.

دشمن بخوبی پاشنه آشیل اقتصاد کشورمان را پیدا کرده است؛ در مقطعی به اقتصاد کشور زمان می‌دهد که نفت خود را صادر کند و در خواب زمستانی آن به سرخوشی بپردازد و در مقطعی هم با همان ابزار کشورمان را تهدید می‌کند. دولتمردان یک بار برای همیشه باید شرایط تحریمی را بپذیرند و با این شرایط خود را وقف دهند به طوری که از درآمدهای نفتی دل‌کنده و به سمت درآمدهای پایدار حرکت کنند.

کارشناسان سال گذشته بارها به دولت هشدار دادند در بودجه دست از بلندپروازی برای محاسبه درآمدهای نفتی بردار اما دولتی‌ها به این هشدارها هیچ توجهی نکردند و اینچنین شد که در ۶ ماه ابتدایی سال جاری تنها ۱۱ درصد درآمدهای پیش‌بینی‌شده برای فروش و صادرات نفت محقق و دولت مجبور شد یک‌چهارم هزینه‌های خود را از طریق فروش اوراق تأمین کند یا به عبارت دیگر هزینه‌های خود را به حساب دولت‌های آینده نوشت. حالا شرایط فروش اوراق هم شدت متزلزل و فروش آن با کاهش چشمگیری مواجه شده است به طوری که موضوع استقراض از بانک مرکزی مطرح شده که در صورت انجام چنین کاری باید منتظر تبعات شدید تومی این اقدام در سال‌های آتی باشیم. با همه این تفاسیر امسال دیگر رو به پایان است اما این اشتباه نباید سال آینده تکرار شود، البته اطلاعات جسته و گریخته‌ای که از بودجه ۱۴۰۰ منتشر شده است، حاکی از تکرار این رویه توسط دولتی‌هاست. دولت بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان معادل یک‌چهارم هزینه‌های کشور را اقرار است از راه فروش اوراق سلف نفتی تأمین کند، روشی که تفدهای بسیاری هر چه بیشتر اقتصاد سوی دیگر در راستای وابسته‌سازی هر چه بیشتر اقتصاد کشورمان به درآمدهای نفتی است.

اخبار

گزارش تفریغ بودجه سال ۹۸ آماده شد

رئیس دیوان محاسبات شب گذشته در پیامی توییت‌تری از پایان تدوین گزارش تفریغ بودجه سال ۹۸ و تقدیم آن به مجلس در آینده‌ای نزدیک خبر داد. مهرداد بذریشاح اعلام کرد: با فعالیت جهادی همکارانم در دیوان محاسبات -آن هم در شرایط کرونایی- برای نخستین‌بار گزارش تفریغ بودجه قبل از دی‌ماه و پیش از تشکیل کمیسیون تلفیق به پایان رسید و تقدیم مجلس محترم می‌شود. این اتفاق قطعا در سرنوشت بودجه ۱۴۰۰ تأثیر جدی خواهد داشت. جزئیات بزودی رسانه‌ای می‌شود.

مجلس یازدهم به دنبال ۳ جراحی بزرگ در بودجه ۱۴۰۰

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: مجلس یازدهم به دنبال ۳ جراحی بزرگ در بودجه ۱۴۰۰ است. یک، حذف ارز ترجیحی و تک‌نرخ کردن ارز. دوه افزایش واگذاری شرکت‌های دولتی و اموال منقول و غیرمنقول دولت که از نقاط قوت بودجه امسال است؛ مشکل این است که این واگذاری‌ها کم است و باید سهم بیشتری از شرکت‌های دولتی فروخته شود تا بورس هم رونق بگیرد و سه؛ کمیسیون اقتصاد در زمینه مالیات بر عایدی و... طرح خوبی در دست دارد ولی دولت هم می‌تواند معافیت‌های مالیاتی گذشته را که بر اساس مصححت‌های سیاسی گذاشته؛ از قبیل معافیت مالیاتی پزشکان، معافیت مالیاتی بر خانه‌ها و ماشین‌های لوکس، معافیت مالیاتی خانه‌های خالی و... بردارد تا منابع درآمدی دولت اصلاح شود.

محسن زنگنه افزود: بودجه فعلی در ۳ حوزه دقیقا عکس محورهای اقتصاد مقاومتی است؛ اول اینکه مالیات افزایش خیلی کمی داشته و از ۲۰۴ هزار میلیارد تومان سال گذشته به ۲۳۷ میلیارد تومان افزایش یافته است. این در حالی است که همین الان ۱۳۷ درصد آن تحقق یافته است.

دوم در حوزه اوراق است؛ دولت قصد فروش ۱۲۵ هزار میلیارد تومان اوراق را دارد که ۷۰ هزار میلیارد تومان آن اوراق نفتی است که با ادامه این روند دولت بدهکارتر می‌شود و پایه پولی هم افزایش می‌یابد. سوم هم واگذاری شرکت‌های دولتی است، با اینکه از نقاط قوت بودجه ۱۴۰۰ است ولی کم بوده و باید بیش از این افزایش پیدا کند؛ چرا که رهبر معظم انقلاب هم روی این مساله تأکید ویژه دارند.

اصلاح نظام مالیاتی تنها راهکار جبران کسری بودجه بدون ایجاد تورم

سختگوی کمیسیون اقتصادی مجلس درباره اقدامات مجلس برای اصلاح نظام مالیاتی اظهار داشت: «مجموعه‌ای از اصلاحات نظام مالیاتی در مجلس دنبال می‌شود که یکی از آنها مالیات بر عایدی سرمایه است که از تصویب کمیسیون گذشته و در نوبت طرح در صحن مجلس قرار گرفته است. در بحث اصلاح نظام مالیاتی توافق ما با دولت و وزیر اقتصاد است که در مجلس موضوع را پیش ببریم، اگر چه هنوز لایحه به مجلس نیامده است.

مهدی طیفانی درباره میزان کسری بودجه و تبعات تومی آن اظهار داشت: «مشکل تورم ما که بسیار آزاردهنده است، یکی از ریشه‌هایش به کسری بودجه دولت مربوط می‌شود که دولت مجبور است با خلق پول آن را جبران کند. هر راهی که دولت سراغ آن برود و برای جبران کسری بودجه پیش‌بینی کند، آثار تومی خود را خواهد داشت و اگر بخواهیم این اتفاق نیفتد باید زیرساخت مالیاتی را که منبع سالم و پایدار درآمدهای دولتی است اصلاح کنیم».

گردش پول در ایران باید شفاف شود

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: یکی از موضوعات مهم، طرح «حکمرانی ریال» است؛ مفهوم ساده آن این است که حاکمیت باید بداند گردش پول از کجا آغاز شده و به کجا ختم می‌شود. نمی‌شود ما ۲ میلیون کارتخوان داشته باشیم که هویت‌شان مشخص نباشد، در این صورت چطور می‌توان با فساد مبارزه کرد؟ چطور می‌توان منابع پایدار یا اقتصاد مقاومتی ایجاد کرد؟ دستگاه کارتخوان رفته به منطقه آزاد تا از ویژگی‌های آنجا استفاده کند اما آمد در منطقه غیرآزاد و دارد کامل بر اطلاعات و گردش ریال نباشد، نمی‌توانید اقتصاد را کنترل کنید، لذا باید همه اطلاعات افراد و خانوارها شفاف شود؛ کسی نمی‌تواند در حسابش میلیارد‌ها تومان گردش داشته باشد بعد مشخص شود تحت پوشش یکی از نهادهای حمایتی بوده است. محمدرضا پورابراهیمی در ادامه اظهار کرد: لذا قانونی دارد نوشته می‌شود که دولت را مکلف می‌کند تمام نظارت‌ها را عملیاتی کند که در این صورت هیچ فساد امکان‌پذیر نیست. در واقع در حوزه شفافیت ما همه تمرکزمان را گذاشته‌ایم بر شفافیت نظام اقتصادی؛ به شکلی که شما کد ملی هر فردی را برتید، تمام اطلاعات حساب‌ها و گردش مالی‌اش مشخص می‌شود. با این کار هم زیرساخت‌های لازم برای شفافیت‌های مالی و اطلاعاتی ایجاد می‌شود و هم شفافیت در عملکرد خود نمایندگان، الان شفافیت رای نمایندگان در دستور کار کمیسیون آیین‌نامه داخلی است، در واقع مجلس این کار را از خودش شروع کرده و حتی درباره دارایی‌های نمایندگان نیز این طرح آغاز شده است.

تشدید می‌شود. نتیجه‌نهایی تشدید کسری بودجه هم چیزی جز تشدید تورم و فشار بیشتر بر معیشت عموم جامعه بویژه اقشار کم‌درآمد نیست.

بنابراین نمایندگان برای اعمال چارچوب مدنظر رهبرانقلاب در بودجه باید توجه ویژه‌ای به مدیریت هزینه‌ها و به طور خاص محدود کردن رشد هزینه‌های جاری داشته باشند، چرا که در صورت مدیریت نشدن این هزینه‌ها، دولت تاگزیر به فروش بیشتر اوراق بدهی و تشدید بدهی دولت بعد می‌شود. در این صورت صرفا بدهی صندوق توسعه ملی جای خود را به بدهی ناشی از اوراق می‌دهد که به معنای جابه‌جا شدن بدهی و پایدار ماندن مساله و نه تسویه آن است.

تغییرات بودجه و تکلیف مجلس پس از دستور رهبر انقلاب

عضو ناظر مجلس دهم در صندوق توسعه ملی از بدهی دولت به این صندوق ارائه داده، می‌توان دریافت که بیشتر (و شاید تمام) درآمد دولت از فروش مازاد بر یک میلیون بشکه نفت، صرف بازپرداخت بدهی‌های دولت روحانی به این صندوق می‌شود. در این شرایط سهم «تمک دارایی‌های مالی» در سمت هزینه‌های بودجه افزایش می‌یابد.

تکلیف مجلس در شرایط جدید

با توجه به اینکه دولت بسیاری از هزینه‌های جاری خود را با در نظر گرفتن فروش روزانه ۲/۳ میلیون بشکه نفت در نظر گرفته است، کاهش هزینه‌های جاری، بیش از پیش ضروری می‌شود. در واقع اجرای چارچوب اعلامی مقام معظم رهبری برای استفاده از منابع صندوق توسعه ملی، سهم بازپرداخت بدهی در سمت هزینه‌های بودجه را افزایش داده و با توجه به محدودیت درآمدها، کاهش هزینه‌های جاری را تاگزیر می‌کند. البته با توجه به هزینه‌های سیاسی کاهش هزینه‌های جاری، این امکان وجود دارد که دولت و حتی مجلس، زیر بار کاهش هزینه‌های جاری نروند. در این صورت، بودجه عمومی در سمت هزینه‌ها با رشد بسیار زیادی مواجه خواهد شد و برای این هزینه‌ها باید منابع جدیدی در نظر گرفت. با توجه به محدودیت هزینه‌های دولت و مجلس برای کسب درآمد، کسری بودجه در صورت مدیریت نشدن هزینه‌های جاری دولت از فروش روزانه ۲/۳ میلیون بشکه نفت در سال آینده به طور کامل بشفکه می‌شود، سهم دولت از درآمد مازاد بر یک میلیون بشکه (یعنی ۴۷/۵ درصد از درآمد حاصل از فروش روزانه ۱/۳ میلیون بشکه نفت) در سال ۱۴۰۰ حدود ۹ میلیارد دلار خواهد بود. با توجه به بدهی‌های مکرر دولت در سال‌های اخیر و رشد شدید بدهی دولت به صندوق توسعه، بخش بسیار زیاد (و شاید کل) این درآمد باید به حساب صندوق توسعه ملی واریز شود. در واقع با توجه به اعداد و ارقامی که

مطابق چارچوب اعلامی رهبر معظم انقلاب اسلامی، دولت باید بدهی‌های سررسیدشده خود به صندوق توسعه ملی را از محل سهم خود از مازاد فروش یک میلیون بشکه نفت در روز تسویه کند. با توجه به برداشت‌های متعدد دولت روحانی در سال‌های گذشته و تسویه نشدن این بدهی‌ها، بدهی دولت به این صندوق قطعا به ارقام قابل توجهی رسیده است. هر چند تاریخ سررسید بخشی از این بدهی‌ها، مربوط به سال‌های پس از ۱۴۰۰ است اما برآوردها و همچنین برخی اخبار از بدهی دولت به صندوق توسعه ملی نشان می‌دهد رقم بدهی دولت به صندوق توسعه ملی در این سال‌ها حداقل به حدود ۸ میلیارد دلار رسیده است. در همین راستا چندی پیش یکی از نمایندگان مجلس دهم و از اعضای ناظر مجلس در صندوق توسعه ملی، جزئیاتی را از بدهی دولت به صندوق توسعه ملی در ۷ سال گذشته ارائه کرد.

محمد حسینی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه و عضو ناظر مجلس دهم در صندوق توسعه ملی در تشریح بدهی دولت به صندوق توسعه ملی گفت: «جمع کل بدهی (فقط تسهیلات) دولت به صندوق توسعه ملی برای موضوعاتی مانند مهار آب‌های مرزی، آبرسانی، آبیاری تحت فشار، توسعه اراضی دشت خوزستان، ایلام، سیستان‌وپلوچستان، تأمین ذخایر راهبردی، تسهیلات به تعدادی از دستگاه‌های

کارشناس اقتصاد:

پس از نامه رهبر انقلاب، لایحه بودجه ۱۴۰۰ نیازمند تغییرات اساسی است

به کالاهای اساسی به دولت و مجلس هشدار داد و از نمایندگان مجلس خواست در محاسبات خود این موضوع را در نظر بگیرند و با توجه به واقعیات اقتصاد ایران، از فشار بیشتر به مردم جلوگیری کنند. وی با اشاره به نامهای که ۲۳ آذر ۹۹ دفتر مقام معظم رهبری در پاسخ به درخواست رئیس‌جمهور کرده، درباره نحوه برداشت از صندوق توسعه ملی ارسال کرد، عنوان کرد: در این نامه دولت مکلف شده ۲۸ درصد از درآمدهای نفتی را که از محل مازاد بر یک میلیون بشکه صادرات نفت به دست می‌آورد که از محل این مازاد نصیب به صندوق واریز کند و سهمی به معیشت مردم هشار داد. دولت می‌شود، ابتدا برای بازپرداخت بدهی‌های قبلی به صندوق توسعه لحاظ

کارشناس اقتصاد ادامه داد: اکنون نیز زرمزه‌هایی مبنی بر افزایش احتمالی نرخ دلار کالاهای اساسی در لایحه بودجه ۱۴۰۰ به گوش می‌رسد، البته دولت گفته است برای ۸ میلیارد دلار مربوط به واردات کالاهای اساسی و نهاده‌ها در سال ۱۴۰۰ همان نرخ دلار سال ۹۹ را منظور کرده است اما ظاهرا برخی نمایندگان مجلس تحت عنوان حذف رانت، در پی گران کردن نرخ ارز کالاهای اساسی هستند که باید نسبت به تبعات این تصمیم احتمالی روی افزایش نرخ ارز و فشار به معیشت مردم هشار داد. ظاهری درباره در خطر قرار گرفتن معیشت مردم در پی افزایش نرخ ارز مربوط

کارشناس اقتصاد نسبت به نحوه تعیین نرخ ارز کالاهای اساسی در بودجه ۱۴۰۰ ابراز نگرانی کرد و گفت: زرمزه‌هایی درباره افزایش نرخ ارز کالاهای اساسی، وارو و نهاده‌ها به گوش می‌رسد که در صورت تصویب وضعیت معیشت مردم را سخت‌تر می‌کند. ارسال ظاهری درباره لایحه بودجه ۱۴۰۰، عنوان کرد: معیشت مردم بویژه اقشار آسیب‌پذیر در چند سال اخیر به دلیل جهش‌های ارزی و ناتوانی دولت در اداره اقتصاد تحت فشار قرار گرفته و عملا سفره مردم هر سال کوچک‌تر شده است. ظاهری با اشاره به برنامه دولت برای واردات کالاهای اساسی در یک برنامه رادپویی اظهار داشت: دولت برای سال ۹۸ نزدیک به ۱۴ میلیارد دلار به واردات کالاهای اساسی اختصاص داد. سال ۹۹ مبلغ ۱۰/۵ میلیارد دلار و برای سال آینده ۸ میلیارد دلار برای این موضوع در نظر گرفته، یعنی عملا میزان ارز تخصیص‌یافته به واردات کالاهای اساسی هر سال کاهش بیشتری یافته است.

